

Inserati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
16 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
administracije in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 6 „ —
za četrt leta . . . 2 „ 50

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 „
za pol leta . . . 4 „ 20 „
za četrt leta . . . 2 „ 10 „

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

**Zavoljo dveh praznikov
pride prihodnji list „Slovenca“
še le v četrtek 4. novembra na
svitlo — če bo mogoče, s prilogo.**

Veljava.

III.

Ljubezen do božje veljave in spoštovanje do nje je dar, ki ga je Bog človeštvu dal bil o njegovem stvarjenju kot najdražjo doto. Naprava pa, katero je tudi Bog vstanovil, v kateri se ta duhovna dota ima gojiti in v življenju na pozemeljske zadeve obračati, to je družina ali rodovina. V njej tiči kal vse človeške veljave in iz nje se je razraščala nekdanj v veliko, blagovito drevo, v čegar senci se je zbiralo vesoljno krščanstvo.

O njej piše Kirchmann: „Za pravno vzrejo in oliko človekovo nahaja se najvažnejša delavnost doma v rodovini. Čednosti in npravnosti ne pomaga tolikanj vedenje, ampak pravi strah in dober zgled. Slabi nagoni se ne morejo s podučevanjem zatirati v človeku, temuč po delovanju npravnega čutila samega, s privajo na pokorščino, s polagoma vzviševanim spoštovanjem do dolžnosti pred zapovedijo in pred dostojnostmi, od katerih izhajajo one veléve. K temu se podlaga položiti more le doma v rodovini. Tu mora otrok in deček učiti se spolnovati zapoved staršev zato, ker so oni ukazali, in če je treba, morajo strah in kazni otroku koj čutiti dati moč zapovedujočih in dolžnosti resnobo. Se vé, da morajo stariši sami to kazati z dobrim zgledom, kajti npravno čutilo more se dečku in deklici v vsej svoji kreposti raz-

vijati le tedaj, če vidi, da tudi starši in vsi drugi v hiši enako spolnujejo svoje dolžnosti, in to zarad čednosti. Ta najvažnejši vir vse npravnosti pa je žalibog zeló zeló oslabe, kar so popuščati jele zakonske vezí in je v vzrejevanju vladati začela neka napačna ljudomilnost. Preobilni opravi stanovski in življenje po pivarnah in krčmah komaj še pusti, da bivajo družine skupaj. Roditelji znebivajo se svoje dolžnosti, češ, vzrejujejo naj nam deco učitelji. Ostra krotitev, zahteva nepogojne pokorščine in kedar je treba, resne telesne in častne kazni imajo se iz napačne ljudomilnosti za nepravde; namestujejo naj se, pravijo, s prigo-varjanjem, božanjem ali laskanjem in s kazanjem na prijetne ali hude posledice, kateri izvirajo iz nepravlega ravnanja. Tako stopajo nagibi slastva na mesto spoštovanja do zapovedi, in otroci se s prve mladosti po svojih lastnih starših priučajo, dolžnost presojevati po njenih prijetnih ali neprijetnih nasledkih, ter se v tem oziru navadijo modrovanja, po katerem sin prav kmalo razlogom očetovim svoje lastne nasproti zná vbirati kakor jezičen dohtar ali odvetnik. Napake te vladajo ne le po mestih, ampak tudi po deželi, in po hišah delavcev v toliki meri, kot v rodovinah bolj premožnih stanov.“

„Ako tedaj človeška družba ne more biti brez načela dostojnosti, pokorščine, spoštovanja do postave, kakor tudi ne brez načela osebne svobodnosti, ostane za uno načelo, kar ga je popustila rodovina, le edina vélika vstanova in ta je cerkev krščanska in pred vsim katoliška cerkev. Evangeliška cerkev je že po reformaciji od načela osebne samolastnega preiskovanja in odločevanja prenapolnjena tako,

da kot gojiteljca avtoritete ali stanovne veljavnosti, spoštovanja pred zapovedijo, ker je ukazano, pač ne more tega dajati, česar potrebuje sedanje družbinstvo. Tudi je ljudem preptuja; manjka njej posebnih vstanov za to načelo (dostojenstva), da bi krepko mogla poprijeti v tej reči. Isto velja za vse njene reformacijske stranke in bode veljati moralo tudi o starokatoličanih, ako se jim utegne posrečiti, da dosepejo do kake pomembe. Za pravo gojiteljco spoštovanja do avtoritete more veljati samo rimsko-katoliška cerkev. V njej je samolastno osebno odločevanje v rečeh vere in cerkovne vprave ali vredbe izključeno; v njej je bistvo verstva ali religije, ktera nikoli ne more izhajati se iz osebstva ali človeka, temuč vir svoj imeti more le v zapovedih božjih, najbolj popolnoma vresničeno. V škofih, v cerkovnih zbiorih, v papežu so človeku dane dostojnosti, ktere pod božjim vodstvom resnico v tej zadevi ljudem oznanujejo, ter človeka po svetih zakramentih Bogu približujejo. Vnanje določbe v veri in bogočastji, ktere se vsled napredka v vedah in v občni oliki kažejo potrebné, so tu prepiranju učenjakov in kritičnemu preiskovanju posameznikov odtegnjene: v cerkovnih zbiorih in v njihovem glavarju, v papežu, je dana vstanova, ktera sem ter tje marsikaj lahko prenaredi, dasi vere v resnico ne premeni. Po službi, v kateri je v družbenem življenju duhoven proti neduhovniku, je le-ta razmera prav živo posredovana ali sklenjena, in mnogotere posebne vstanove služijo namenom krščanske ljubezni in dobrotelčnosti, pa tudi bistveno gojitvi pokorščine in spoštovanja do zapoved cerkvenih predstojnikov.“

Puščavnik.

(Konec.)

„Od kod to veste, za božjo voljo, mladeneč?“

Ne zmenivši se za vprašanje, nadaljuje Vojteh: „In oni, kterege je ljubila vaša sestra, je grof Verski?“

Začuden je gledal puščavnik mladence pri zadnjem vprašanju, potem pa vskliknil:

„Nemogoče! Tolika podobnost!“

„Dragi stric, moj prvi dobrotnik“, je zapil mladeneč, ter že je visel drazemu stricu okoli vrata. Dolgo časa je trebalo, da sta prišla k sapi, da sta mogla govoriti. Prvi reče puščavnik:

„Bog! toliko veselje, to edino mojo željo si mi spolnil, zdaj sem dovoljen; zdaj sem srečen!“

„Tudi moja najgorečnica želja je spolnjena, dragi stric! Koliko sem se prizadeval, kaj zve-

diti za vas, pa vse zastoj; zdaj pa to nepričakovano veselje!“

Tako sta govorila dalj časa; potem pa začne mladeneč svojo dogodbo proti mirno slušajočemu stricu.

„Prva reč iz mojega življenja, ktere se čisto spominjam, je prijazen mož, ki mi je nosil vsakere igrače; ta mož bili ste vi, kakor zdaj spoznam. Spominjam se tudi še prijazne žene, ktera me je nosila in vodila. Spominjam se hiše, lepe in velike, v kterej sem prebival, in lepe sobe, v kterej sem igral z nekterimi tovarši. Tako sem živel mirno do svojega šestega leta. Takrat sem se moral ločiti od ljube domovine, ktere nikdar nisem mogel pozabiti in od vas, kateri me je z ljubeznijo vzgajal, in podati se k tujemu, neznanemu človeku, ki se je imenoval moj oče. V Ljubljani pri baronu N. me je že čakal eden služabnikov mojega očeta, ki me je peljal na njegov grad na Češkem. Oče me je sprejel prav prijazno, in preskrbel me je z vsim, česar sem potreboval. Kmalu sem ga rad imel, in da si sem od začetka mnogo jokalo za stricem in staro

Majdo, privadil sem se kmali nove okolice in novih obrazov; pozabil pa na vas nikdar nisem. Kadar sem očetu govoril od vas, poslušal me je prav zvesto in mnogokrat kaj popraševal, potem pa se je navadno zamislil, ter je tako zamišljen šel od mene. Kako se mi je godilo, ko sem bil deček, vam ne bo treba praviti, tako, kakor vsakemu, ki ima dovolj izobražene in premožne starše; učil sem se in vadil v različnih vednostih. O moji materi in bližnjih okoliščinah, razmerah med očetom in materjo nisem nič slišal; še celo, ko sem gimnazijo zdelal, mi oče ni razodel o tem nič in tudi služabniki niso hoteli nič govoriti, ker jim je bil to prepovedal oče. Le od starega vrtnarja sem nekaj zvedel, pa on sam se je bil bolj pečal s svojimi cveticami, ko pa z življenjem mojega očeta, in mi je toraj le pomankljivo nektore reči razložil. Ko sem bil pa zdelal univerzo, poklical me je oče sam k sebi, ter mi na tanko razložil vse, kar me je zanimalo.“

„In o meni! Kako misli o meni?“ poprašal je puščavnik. „Vam je odpustil in ne samo odpustil, spoznal je tudi, da vam je sto-

O banki „Sloveniji“

pisal je nekdo iz Dolenjskega v zadnjem „Slovincu“, da dobro za vse Slovence in ponosno bi bilo, če bi bilo vsako posestvo zavarovano pri banki „Sloveniji“, ter priporoča domorodcem, da naj ljudem priporočajo domači zavod in prigovarjajo jih k zavarovanju. A v nekterih krajih godi se ravno nasprotno; namesto da bi se banka „Slovenija“ ljudem priporočala, skušajo odvrniti še tiste, ki so že premoženje svoje pri njej zavarovali, kar jasno priča poročilo zastopništva cerkniškega do ravnateljstva banke. V omenjenem okraju se jih je namreč mnogo zavarovalo pri banki in zavezalo se na 10 let proti menjicam plačevati premije. Pa podšuntani zoper banko so nekteri branili se to storiti; zato jih je banka tožila, kar je pa nekterim dalo priliko, še bolj hujskati zoper banko. Omenjeno zastopništvo namreč piše: „Naj Vam naznamim, kako se vršijo časi in vračujejo tožni listi tistim, ki so toženi od banke „Slovenije“; prinaša jih sodnijski sluga Gabrovšek, in ko vidi, da je vsaki toženi nezadovoljen z njimi, se omenjeni berič tudi sam posluži nezadovoljnosti toženih, in jim prigovarja, da naj se le krepko upró in da nikakor ni treba plačati; če ne bo drugače, naj se obrnejo do deželne sodnije v Ljubljani, ki se bo tudi rada poslužila kaj tacega, kar je banki „Sloveniji“ na škodo. Toraj kaj je tu? Vseh teh omenjenih besed sem bil jaz in več družih ljudi priča. V nedeljo 24. t. m. ob 10 uri pred poldnem, ko je omenjeni berič ravno izročeval tožne liste g. Antonu Krašovcu, podžupanu v Dolenji vasi, toženemu od Vas, je ta omenjeni malomodri podžupan izustil besede, da bo že on banko „Slovenijo“ učil bolj poštenega ravnanja, kakor je bilo do zdaj, da bodo ravno zdaj zvedeli, koga da tožijo. Pravi, da se je o pravem času odpovedal zavarovanja pri banki „Sloveniji“, kar je pa laž, in zakaj da bi on moral ravno pri banki „Sloveniji“ zavarovan biti, ki je že od vseh časnikov očitno za nepošteno bila oklicana. Vse to je lagal med ljudmi. Jaz sam sem kakor po dolžnosti zahteval od njega, da naj dokaže krivice, ki mu jih je storila banka „Slovenija“, ker drugače ne sme kaj tacega govoriti, ker bi to bila laž. Naznanjam Vam, da k njemu hodijo tudi vsi tisti, ki so toženi, v poduk, in tudi tisti, ki niso toženi in bi morebiti radi plačali, pa ne plačajo, ker jih taki možje strašijo in jim prigovarjajo, da naj ne plačujejo pri tej banki,

ril krivico, vam in vaši sestri, moji materi, in da vi ste v prenegljenji delali tako, kakor ste delali. Rekel mi je sam, da je že mnogo dal popraševati po vas, da bi se rad spravil z vami, preden se loči od tod. Moj oče bo prišel v kratkem na Breznik z mojo nevesto in njeno materjo. To posestvo sem si kupil, da bom poleti tu v deželi, kjer sem rojen in kjer počivajo moji dedje; kajti, kakor vam je znano, je bil tu rojen tudi moj stari oče od očetove strani. Neizrečeno me veseli, da sem vas tako po naključji — ali kaj pravim po naključji, po previdnosti božji našel. Tudi moj oče bo zelo vesel, da se bo mogoče spraviti z vami.“

Ko je končal mladeneč dogodbo svojega življenja, ozrl se je na svojega tovarša; puščavnik bil je ves v mislih; kmalo pa je spregovoril:

„Veseli me, da sem te našel, dragi Vojteh; veseli me, da tvoj oče nima hudobnega srca in da mi je odpustil; upam, da se bova sprijaznila na novo.“

Drugo jutro je odšel Vojteh na svojo novo grajščino; Viktor Odovnik ni hotel na vse pri-

ki ni nič drugega, kakor sleparija in ki jo sami sleparji podpirajo. Take in enake pogovore večkrat slišim. Na ta način si ni mogoče upati nikakoršnega družega vspeha, kakor stroške.

Toraj Vam priporočam, da ravno zaradi teh reči trdo primite omenjenega Antona Krašovca, ker je on kriv nezadovoljnosti tistih, ki so zavarovani pri banki „Sloveniji“. Ako bi on ne podiral delovanja, bi bilo vse drugače v okolici cerkniški.

Upam, da tega ne boste opustili zaradi pohujšanja mirnih. Ako bi bilo treba pričevanja zaradi omenjenih besed, se mu lahko dokaže; toraj kedar pride k sodniji, le omenite mu, da sem ga jaz slišal, kar je govoril.“

Ker tako hujskanje ne prizadeva le banki veliko škode, ampak žali tudi čast ravnateljstva bankinega, bode banka, kakor slišimo, omenjenega podžupana tožila zaradi žaljenja časti. Zatožence pa, ki so se branili premije plačati, je sodnija k plačanju obsodila.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. oktobra.

Avstrijske dežele.

Cesar so po „Pol. Corr.“ 23. t. m. določili, da bodo vodje na srednjih šolah v Galiciji z naprej imenovali sami, učitelje pa bo imenoval učni minister. Deželnemu šolskemu svetu ostane pravica za to sposobne osebe nasvetovati in nasvete svoje v obeh slučajih pošiljati učnemu ministerstvu. Liberalnim listom ta določba ni nič kaj po volji, ker sedaj predlog Wildauerjev za Galicijo nima nobenega pomena več, državni zbor pa v šolskem oziru nobene veljave, ker je minister Štremajer gledé šolstva gališkega sedaj odgovoren le cesarju. „Dzien. pol.“ potrdi, da je minister Ziemalkovski zaradi Wildauerjevega predloga hotel odstopiti, da pa cesar odpovedi niso sprejeli.

Grof sedmograških Saksoncev, Moric Konrad, je sklical narodno skupščino, ktere zborovanja bodo jako važna in resna, če pride v razgovor prizadevanje Madjarov, ki hočejo vničiti vse narodne pravice Saksoncev.

Tešinski mestni zbor je zavrgel prošnjo iz Prusije pregnanih nun, da bi se smele v Tešinu naseliti.

Vnanje države.

Z jugoslovanskega bojišča se ne čuje nič novega. Vsled vednih bojev je tur-

govarjanje z njim, rekoč, da se mu je preveč priljubila njega samota, da bi hotel tako brž zapustiti za stalno — svojo ljubljeno domovino, v kterej je našel mir srca.

„Glej, dragi moj“, je rekel odhajajočemu Vojtehu, „ta kočica bila mi je pribežališče v viharju svetnem; bila mi je tolažba v mojej revščini; bila je s tem, kar je v njej, moje vse. Iskal sem sreče v slavi, pa spodrčnil sem na gladkejši poti političnega življenja; iskal sem je v ljubezni, pa osoda mi je vzela nado, da bi me bila osrečila in mi povrnila, kar mi je bila čast odvzela; iskal sem sreče v prijateljstvu, pa prijatelja mi je nesrečni dogodek vzel, nebesa vzela so mi sestro in moje edino veselje, ti dragi moj, si me kmalo zapustil. Zdaj še le sem se obrnil k bukvam in k Bogu, bral sem v tej samoti, oziral se v stare pretekle dobe in zraven pomagal sem ubogim kmetovalcem k telesni in duševni sreči. Mirno čakam časa, ko bom počival v miru, hočem ga čakati v tej koči, tu me bo našla

Zadnja ljubljanka, — bela smrt.“

ška vojska v Trebinju jako oslABLJENA, zato je poveljnik zapovedal, da se imajo tam zbrati vsi manji oddelki. Ko bo imel dovoljno število vojakov, hoče zopet mahniti nad vstajnike pri Zubcih, katerih je okoli 2000 in ki vedno nadlegujejo Trebinje.

Pri Divuši se je 3000 Uskokov, ki so bili pribežali čez avstrijsko mejo, vrnilo na Turško in so se hoteli mirno podati v svoja stanovališča; ker so pa Turki jeli loviti jih in ostro kaznovati, so ostali pobegnili v motoviško hribovje ter se hočejo Turkom postaviti v bran. Vsi so prav dobro oboroženi, zato so jako nevarni Turkom, ki so iz Serajevega dobili povelje iti za njimi in jih prijeti.

Črnogorskemu knezu je car ruski pretekli teden z lastnoročnim pismom poslal 30000 rubljev za pribegle Hercegovince. — Razmere med Črnogoro in Srbijo so čedalje bolj napete. Pri ženitovanju ni bilo nobenega zastopnika črnogorskega, ker knez Milan sosedu svojemu ni naznanil niti zaročitve niti poroke svoje z gospico Natalijo Kecskovo. Pa Črnogorci se za to jako malo brigajo zlasti sedaj, ko jih vleče na vojsko.

Iz Belgrada se poroča „Nar. L.“, da je brigada kragujevska odšla na mejo. Ministerstvo se zopet maje. Skupština ima vsaki dan tajne seje in bo od 30. t. m. do 1. decembra neki prenehala. Turki na meji se čedalje bolj grozé Srbom in vsi izstradani prihajajo čez mejo.

Srbska narodna skupština je sklenila vlado pripraviti, da izda za en milijon novega goldinarskega denarja. Na pritožbe poslanca srbskega zaradi prestopanja meje je veliki vezir telegrafično knezu odgovoril, da se je to res zgodilo, da bode pa dal dostojno zadostenje. Res je neki vsem na meji srbski razpostavljenim baši bošukom dal povelje pomakniti se z meje v notranjo deželo. Vkljub temu srditost med Srbi raste od dne do dne in jim ne knez ne skupština nista po volji. Še v Belemgradu veselje o ženitovanju knezovom ni bilo tako splošno in tako veliko, kakor se je pisalo, in policija je prišla ter zaprla nekega meščana, ki je na javnem trgu klical: Živio kralj srbski, Nikica I. Njeguš!

Iz Carigrada se poroča, da so skoro že dognane obravnave med vlado in baronom Hirschom, da izdela železnice do Niša v času, ktereja je vlada avstrijska določila.

Nemški cesar se je z laškim kraljem, kakor piše „Mem. dipl.“, razgovarjal tudi o prihodnji papeški volitvi in kralj je neki obljubil pridružiti se glede te reči trem cesarjem. Pa Pij IX. je še čvrst in zdrav in, kakor se kaže, posvetni vladarji še dolgo ne bodo imeli prilike utikati se v volitev novega papeža. Mnogo se je tudi govorilo, da papež so hoteli cesarju pisati in pripraviti gak spravi. Pa vsa ta naznanila so bila izmišljena. Papež Viljemu niso pisali in tudi nadškofu milanskemu niso naročili iti k cesarju, marveč nadškof še ni sprejel povabila priti na kraljevi dvor in je duhovščini milanski naročil le tedaj tam se pokazati, kadar bo neobhodno potrebno. To se je tudi zgodilo, in dva duhovna sta cesarja Viljema le spremljevala, ko je ogledoval cerkev. Cesar je bil jako prijazen z njima in jima je pri odhodu segel v roke. Zanimivo je tudi, da je društvo mladeži italijanske v Bologni cesarju izročilo prošnjo, da naj cerkvi katoliški podeli potrebno svobodo. Liberalci se posmejujejo tej prošnji, a gotovo na srce cesarjevo ni ostala brez vtisa.

Bavarski kralj imel je te dni priti v Münhovo in liberalci mu hočejo pri tej pri-

liki napraviti jako sijajen sprejem v zahvalo, da je tako nekonstitucionalno ravnal z rodoljubno večino deželnega zbora.

V Švici se snuje veliko konservativno-federalistično društvo, ki bode edinilo vse nasprotnike sedanje vlade. Za prihodnje volitve v narodni svet so že izbrali svoje kandidate. Posebno huda volilna borba bo v Juri; radikalna stranka napenja vse žile, da bi potlačila nasprotnike.

Na Grškem so dobili novo ministerstvo, čigar predsednik je Kumunduros.

V Atene je prišel rimsko-katoliški nadškof Marango, ki je bil nedavno od sv. Očeta imenovan za katoličane na Grškem. — Deželni poslanci še zdaj prav za trdno ne vedó, če hočejo ministerstvo Bulgarisevo tožiti ali ne. Zbornica je tožno pismo izročila pravni komisiji, ki ima v 8 dneh staviti svoje predloge.

V Perziji so se zoper Šaha vzdignili vojaki, ker že 14 mesecev niso dobili plače.

Izvirni dopisi.

Iz Kostanjevice, 27. okt. Nekaj časa že sem se pripravljaj naznaniti kaj „Slovenčevim“ čitateljem iz našega kraja. A spominjal sem se vedno pregovora, da je mnogokrat govoriti srebro, a molčati zlato. Taka je tudi pri nas.

Zadnje volitve za srenjski odbor so mnogo srenjčanov tako razkačile, da je bilo najbolje o njih popolnoma molčati, to tem bolj, ker imajo same na sebi bolj lokalni nego občni pomen. Tudi danes bom o njih le malo povedal. — Zmagali so vnovič nemčurji; vendar pa imamo Slovenci v odboru nekaj prav jakih mož. Propada našega nismo krivi mi, marveč napačno napravljeni volilni red, in zvita agitacija stranke nasprotne. V prvem volilnem razredu, kjer je bilo do polovice uradnikov, nam zmagati ni bilo mogoče. V drugem je zmaga bila že naša, imeli smo več nego še enkrat toliko glasov kakor nemčurji, a ker je g. komisarju volitev le predolgo trpela, jo je pretrgal ter šel kositi. Med kosilom pa so prignali nasprotniki nemčurjskim korifejem dolžnih križevskih kmetov, jih nalivali z Bučarjevimi vinom ter jim zapovedali, da volijo nemčurje; naših volilcev mnogo pa naveličavših se čakanja, da pridejo na vrsto, in ne slutečih take prevare je mnogo zapustilo Kostanjevico med kosilom volilne komisije. To pa so storili nekateri priprosti še tim bolj zato, ker jih je g. vladni komisar sam ošteval, češ, da jih je preveč prišlo k volitvi. V odboru sedi 12 mož, štirji so uradniki, štirji so naši, drugi štirji pa so vsaj doslej bili na strani nemčurjske. Vendar, hvala Bogu, je sedanji odbor proti prejšnjemu veliko bolji. Župan je mladi g. Anton Strauss; doslej se vede v resnici prav močito in pošteno. Nado imamo, da ne bode držal z nasprotniki; svetovalci so gosp. Franc Marešič, vrl narodnjak, Janez Kuntarič, Janez Bučar pa prejšnji župan Nik. Sever. Kadar pridejo vnovič volitve, gotovo zadobi naša srenja popolnoma slovensko lice.

Letina pri nas ni ravno slaba, ali med najboljše je tudi ne moremo šteti. Strni, rži in pšenice je bilo srednje; koruza, proso, fižol in krompir je pa obradil tako, da že dolgo ne tako dobro.

Tudi sadje, posebno slive in jabelka, so nam donesle nekaj koristi; trta se je večidel prav vrlo pokazala. Vino bode dobro in močno, da bi le imelo tudi pravo ceno. Ajde bo pa sploh malo. In še te je veliko pobrala zadnje dneve strašna povodenj.

Ker je deževalo celih 14 dni, je Krka tako narastla, da že od 1859 l. ni stopila tako daleč iz svoje struge kakor ravno ta teden. Napravila je veliko, veliko škodo. Posebno tu v Kostanjevici je skoraj ni hiše, v kateri ne bi bilo kvara po vodi ali v stanovanju ali v hlevu ali v kleti. Živino so morali spraviti iz mesta, vendar je par svinj potonilo. Nekemu gospodarju je odnesla les, s kojim je mislil pokriti svoje poslopje, necemu sodarju dog velike vrednosti. Koliko druge škode je učinila, pač ne morem povedati. —

Omenil bi samo še nekaj. Kostanjevčani, dobro veste, kakošen je vaš kraj. Ni vam neznano, kako hitro dobite Krko pred svoje prage. Zakaj tedaj ne napravite več čolnov, zakaj vsaj mesto nima dveh? Prepričali ste se v ponedeljek in torek, da se v vodi brez čolna nič ne opravi. Koliko škode bi se bili obvarovali, ko bi bili vi v tem bolj skrbni.

Domače novice.

V Ljubljani, 30. oktobra.

(Zarad vdrugič konfisciranih „Novic“) se je pričela pri deželni sodnji preiskava. Sodnija hoče namreč zvedeti, kdo je kriv, da je bil zaseženi članek vnovič tiskan, ali vredništvo „Novic“ in vodstvo tiskarnice, ali pa policijski komisar g. Wellitsch.

(Pojasnilo.) V „Slov.“ so bili priporočani cerkveni napevi društva „Caecilien-Verein“ v Regensburgu in naznanjena cena, po kateri se dobivajo, namreč po 25 kr. Pozabljen pa je bil dostavek, da le društveniki dobe te napeve po 25 kr., drugi ne. Zato naj vsak, kdor si naroči enega ali več napevov, priloži še 25 kr. pristopnine k društvu, potem dobi lahko vse po 25 kr.

(Novo dovtipno besedo), zaznamovati naše nemškutarje prav, kakor so, je znašla pražka „Politik“. Dozdaj smo nemčurjem rekli po nemški „Deutschthümer“, „Politik“ pa jih imenuje „Deutschdümmler“. Ta beseda je po vsem boljša od prve, kaj ko bi tudi mi prvo popustili in lotili se nove?

(Slovensko gledišče.) Prva predstava bo, kakor smo že naznanili, drevej na korist ercegovinskih in bosniških siromakov, druga pa v ponedeljek 1. novembra. Ta dan se bo igrala, kakor vsako leto, žaloigra „Mlinar in njegova hči“. Potem bodo redno po štiri predstave na mesec.

(Na gomili umrlih „Sokolov“) bodo čitalniški pevci na vseh svetnikov dan peli nagrobnico.

(Več slovenskih prostovoljcev,) ki so se bili podali na bojišče v Bosno, se je zdaj nazaj vrnilo, ker se zima bliža in za zdaj ni nič opraviti.

(Dva razglasa za kmetovalce kranjske) prinašajo zadnje „Novice“. Prvi velja sadje in vinorejcem in se glasi: Za povzdigo sadje in vinoreje na Kranjskem bode družba kmetijska jej od slav. ministerstva kmetijstva za letošnje leto podeljeno državno podporo s 600 gold. razdelila občinam (soseskam) za napravo drevesnic in trtnic, ljudskim šolam pa za napravo šolskih vrtov, in sicer tako, da bode občinam in šolam dala v denarji primerno pripomoč, šolam pa tudi zbirko vrtnarskega orodja, divjakov, drevesic in cepičev.

Občine morajo po svojih županih, šole pa po svojih okrajnih šolskih svetih prošnje za to podelitve zadnji čas do konca prihodnjega meseca novembra odboru družbe kmetije za Kranjsko po dotični podružnici kmetijski izročiti in v teh pismih natanko

dokazati, čemu potrebujejo podpore, kaj mislijo napraviti in da so res podpore potrebne.

Drugi razglas se tiče planinarstva in se glasi: Slavno c. k. ministerstvo kmetijstva je za povzdigo planinarstva za tekoče leto privolilo 600 gld. podpore.

Iz tega zaklada se bodo v smislu poduka „Zboljšanje gospodarstva na planinah“ leta 1872 podelile podpore po 50 do 100 gld. takim gospodarjem, družbam ali občinam (soseskam), ktere skažejo:

1. da so planinska zemljišča očedili groblja gruš, grmovja in krivincega lesa in to najmanj na 5 oralih skupaj ležeče zemlje;
2. ki so napravili dobre hleve za živino na planini svoji;
3. ki svinjsko pašo ali popolnoma odpravijo ali vsaj na majhen okraj omejijo;
4. ki iz mleka delajo dober sir, in
5. ki močvirni planinski svet na suho denejo.

Prošnjiki za tako podporo naj svoje prošnje z natančnim popisom, kaj in kako so zboljšali svoje planinstvo, potrjene od županstva in fajmoštra svojega kraja, po predstojniku svoje podružnice kmetijske družbe zadnji čas do 30. novembra t. l. pošljejo do odbora družbe kmetijske za Kranjsko v Ljubljani.

Razne reči.

— Duhovske spremembe. V ljubljanski škofiji: Prestavljeni so: Č. g. Anton Dolinar z Dobrove za prefekta v Alojznico; č. g. Šimen Zupan iz Mengša za kaplana na Dobrovo; č. g. A. Masterl od sv. Petra za administratorja na Koroško Belo; č. g. Janez Zagorjan k sv. Petru; č. g. Pavel Kramar iz Polhovega gradca v Selce, č. g. Lud. Škufca iz Selc v Polhov Gradec; č. g. Andrejak v Črni vrh pri Idriji; č. g. Val. Pečnik na Brdo; č. g. J. Brezovar na Ig.

V Lavantinski škofiji: Č. g. A. Pučko je imenovan za župnika v Polenškaku. Č. gosp. J. Galun je prestavljen za kaplana k sv. Hemi. Kaplanija v š. Petru ostane začasno izpraznjena.

— Spremembe pri učiteljstvu. Imenovani so: Jurij Režek za začasnega učit. v Preserjih, Janez Remic v Št. Juriju, Henrik Wisiak v Dolu, Jožef Zajec v Kranji, Janez Wohinc na Polici, Štefan Birnat v Dobruču, Franc Dular v Semiču, Andrej Perne v Colu, Janez Grebenc v Budajnah, Janez Zarnik v Knježaku, Janez Penr v Planini, Janez Lenarčič v Postojnah, Janez Belè v St. Marjeti na Dunaji, France Medic na Vranskem, Šimen Šinkovec na Gornjem Štajarskem. Gospodične: Marija Franzl v Šentvidu, Viljema Petz, nadučiteljica, in Amalija Klančar v Novem mestu. V pokoj gredo: Jože Kramar v Škofji Loki, France Germ v Bohinju, Anton Pavčič v Št. Janžu, Jožef Turk v Šent Petru pri Novem mestu.

— Spominek za umrlega g. Petra Hitzingerja je dodelan; v torek ga je podobar Zajec peljal v Postojno, kjer bode v kapelici na pripravnem mestu vzdign. G. Zajcu gre zaslužena očitna pohvala, da je obraz pokojnega dekana živemu ves podoben. Dopravnica, kaka 2 čevlja visoka, je narejena iz mokriškega belkastega kamna, pod katero se na črnem marmorju z zlatimi pismenkami bere sledeči napis:

Peter Hitzinger,

rojen 29. junija 1812 v Tržiču, umrl 30. avgusta 1867 v Postojni, kjer je od leta 1859 bil farnik in dekan. Za slavo božjo gorečemu

duhovniku in za blagor domovine neutrudljivemu godoljubu in pisatelju so postavili to spomenico leta 1875 domoljubi slovenski.

Celi spominek je kakih 5 čevljev visok in v vsem lično vredjen. Hvala domoljubom, ki so pripomogli v to, da je za domovino našo mnogozaslужeni rojak po preteku 7 let dobil nagrobni spomin.

(„Nov.“)

— Utopili so se Belotinskega peka hlapec, dekla in konji z vozem v Muri pri Razkrškem brodu. Sedela sta na vozu in kedar je špula zaregetala, se konji ustrašijo, tiščijo nazaj, zlomijo ranto in vse pade v Muro in premine; le dekla se je pri mlinu za lanc zgrabila in smrti rešila.

— V Ptujju se 4. nov. odpre novi zavod za bolehavce.

— Krono cara srbskega Dušana je izoral nek kmet iz Prištine. Izdelana je iz čistega zlata in z dragocenimi kameni nakinčana in z napisi iz zgodovine srbske. Belgradski meščan, Danilo Živkovič jo je slučajno dobil v last in jo narodu srbskemu ponuja za 9000 dukatov.

— Šola v Ljubnem na Štorskem je postala 2razredna, sedmi učitelj za Ljutomer je dovoljen, Makolski učitelj gospod Potočnik je penzioniran.

— V prid revnih. Stari Viljem, vojvoda Brunsviški prišel je v kmečko cerkev ter je pokleknil, in klop zraven najbogatejšega kmeta iz okolice. Ko je mežnar jel pobirati miloščino za revne, položil je vojvoda cekin pred svoj prostor. Kmet to videvši položil je dva, vojvoda tri, kmet štiri in to tako dolgo, da je bil lep kupček cekinov pred obema. Ko je prišel miloščinar, vzel je kmet, ki je bil prvi na vrsti, cekine v obe roki in je stresel na križnik. Vojvoda pa se je posmehljaval sosedu, vzel enega iz kupa in ga je dal nabiralcu, druge pa je zopet spravil v svoj žep.

Umrli so:

22. okt. France Hut, penz. kancelist, 47 l., za omehčanjem možganov.

23. okt. Jera Gladnik, gostačevka, 79 l., in Maria Mahkot, hišnica 81 l., obe vsled starosti.

24. okt. Maria Simon, keznarj. vdova, 76 l., vsled starosti; Andrej Štricelj, delavec, 25 l., vsled poškodovanja; Josipina Lužer, profesorjeva hči, 30 l., za vročino.

25. okt. Andrej Schlee, umeten vrtnar, 59 l., za pljučnim oslabiljenjem.

26. okt. Neža Leben, delavka, 56 l., za pljučno sušico; Marija Starin, delavka, 60 l., za oslabiljenjem; Karol Slanovec, otrok tiskarsk. hlapca, 3 l., za vnetjam vratu; Janez Denkl, vpok. dež. brambe stotnik, 55 l., za pljučno sušico.

27. okt. Jera Mehle, dekla, 26 l., za jetiko; Katarina Handler, pismonoševa vdova, 78 l., vsled starosti.

Eksekutivne dražbe.

2. nov. 3. Miha Juran-ovo iz Črmošnic* (460 gl.). — 3. Jan. Moršner-jevo iz Ašelic (800 gl.). — 3. Mart. Matek ovo iz Ždinje vasi (455 gl.), vse v Rudolfovem. — 3. Marije Šusteršič-eve zapuščina v Kranju. — 3. Jan. Bajuk-ovo iz Metlike (2300 gl.) v Metliki. — 3. Marinčič-ovo iz Pudoba (1615 gl.) v Ložu. — 3. Jan. Ogolin-ovo s Krvavčega vrha (611 gl.). — 3. Mar. Klemenčič-ovo iz Pela (195 gl.), oba v Metliki. — 2. And. Jagr-ovo iz Landola (3331 gl.) v Senožečah. — 2. Tom. Pavlin-ovo iz Krušec (1089 gl.) v Ložu.

3. nov. 3. Jože Križan-ovo iz Metlike (1160 gl.) v Metliki. — 3. Jak. Košir-jevo iz Borovnice (525 gl.) na Vrhniki. — 3. Fr. Dolinar-jevo iz Streleca (5244 gl.). — 3. Jan. Hočvar-jevo iz Podturna (1321 gl.). — 3. Tone Perkopč-ovo iz Drgajna sela (400 gl.). — 3. Florjan Jakše-tovo iz Gor. Orehovica (317 gl.), vse v Rudolfovem. — 3. Jože Golob-ovo iz Polšice (521 gl.) v Radoljci. — 2. Jan. Dormiš-ovo (6060 gl.) na Vrhniki. —

2. Fr. Pangršič-ovo iz Dobrujn (1207 gl.). — 2. Jan. Javornik-ovo iz Dobja, oba v Ljubljani. — 3. Andr. Suša-vo iz Dolenje vasi (1443 gl.) v Senožečah. — 1. Marko Bucić-ovo iz Bojanje vasi (2170 gl.) v Metliki. — 2. Jože Strle-jevo (66 gl.). — 3. Jan. Polh-ovo iz Senožeč (670 gl.), oba v Ljubljani. —

4. nov. 3. Jurij Pecavar-jevo iz Seča (450 gl.). — 3. Karol Nagelj-ovo iz Bršlina (2090 gl.). — 3. Florjan Učan-ovo iz Vel. Ceroveca (848 gl.). — Ant. Simončič-ovo iz Smolene vasi (950 gl.), vse v Rudolfovem. — 2. Lavr. Cekovč-ovo iz Zale (1089 gl.) v Ložu.

Štajarske.

3. nov. Mih. Šuc v Gabrovcu 3830 gl. Mat. Bračič 10,423 gl: (2.) Jak. Majcen v Lembergu 355 gl. Ant. Fajenc pri sv. Lenartu 2040 gl. J. Damiš v G. Ročici (2.)

4. nov. Jan. Lorber 3300 gl.

5. nov. Miha Horvat v Stoglicah 2600 gl. (2.) Marija Predikaka v Podložah 2150 gl. (2.) Franc Bašl v Gočevi 2050 gl. (2.) Jur. Uleš v Račah 782 gl. (2.)

6. nov. Winkler v Vereji in Skorbi. (3.)

Tržna cena preteklega tedna:

Mesta:	M e r n i k						
	Pšeniče	Rži	Ječmena	Ovsa	Turšice	Ajde	Soršice
v Ljubljani	2.60	1.70	1.30	1.00	1.55	1.60	1.30
v Kranji	2.75	2.00	1.40	0.98	1.65	1.50	1.15
v Loki	3.00	2.00	1.35	1.00	1.60	1.50	1.40
v Novomestu	2.80	2.90	1.50	0.90	1.60	1.60	1.80
v Sodražici	3.00	—	—	1.00	1.50	1.70	1.50
v Mariboru	2.40	1.90	1.50	0.90	1.55	1.50	1.55
v Ptujju	2.23	1.70	1.60	0.98	1.50	1.20	1.40
v Celji	2.40	2.00	1.70	1.35	1.25	1.25	1.30
v Celovcu	2.36	1.95	1.15	1.00	1.47	1.52	1.32
v Trstu	2.60	1.95	1.40	1.05	1.80	—	—
v Zagrebu	2.15	—	—	0.90	1.25	—	—
v Varaždinu	2.10	1.60	—	1.00	1.10	1.10	1.20
na Dunaju	2.80	1.85	1.70	1.16	1.60	—	—
v Peštu	2.35	1.56	1.45	1.10	1.25	—	—
v Pragi	2.60	2.15	1.70	1.30	—	—	—
v Gradcu	2.60	2.12	—	1.10	1.50	—	—

Tržna cena:

Reči	v Ljubljani	v Novomestu	v Kranji	v Loki	v Sodražici	v Mariboru	v Celju	v Ptujju
Masla runt	0.52	0.50	0.50	0.54	0.50	—	—	—
Špeha „	0.34	0.38	0.38	—	0.36	0.35	0.40	0.44
Leče mernik	2.70	—	1.90	2.90	—	—	—	—
Krompirja „	0.75	0.70	—	0.80	1.00	0.60	0.75	0.45
Fižola „	2.40	2.40	1.60	—	2.20	—	—	—
Sena cent	1.30	1.80	1.40	1.25	—	1.50	1.90	1.60
Sem. detelja „	—	—	—	—	—	—	—	—
Prešiči cent	—	—	—	—	—	—	—	—
Govedinefunt	0.27	0.22	0.20	21	—	0.26	0.23	0.26
Teletine „	0.29	0.24	0.21	22	—	0.30	0.25	0.30
Jaje za 10 kr.	3	8	4	6	6	—	—	—

Dražba

cerkvenega vina

pri sv. Petru blizo Maribora.

V sredo 3. novembra se bode nad 50 štertinjakov sladkega letošnjega vina s posodo vred v cerkveni kleti pri sv. Petru in v Hrenci prodalo.

Marka Glaser,

č. korar i župnik.

(80—1)

Telegrafične denarne cene 23. oktobra.

Papirna renta 69.80 — Srebrna renta 73.40 — 1860letno državno posojilo 111.75 — Bankine akcije 930 — Kreditn. akcije 202.80 — London 112.35 — Srebro 103.60. — Ces. kr. cekini 5.34 — 20Napoleon 9.01.

Zobni zdravnik (81—2)

dr. Tanzer,

učenik zobozdravstva

na vseučilišču v Gradcu,

ordinira v Ljubljani pri „Slonu“ v sobi št. 36 in 37 v zobozdravstvu in zobni tehniki.

Njegove c. k. privilegirane priprave za zobe: antiseptična voda za zobé, zobna štupa in zobna pasta se dobivajo pri njem, pa tudi v Ljubljani pri trgovcu za dišavami g. Mahru in lekarničarji Biršiču, v Loki prig. Fabijani-ju in Marinšku, po lekarnicah v Kranji, Kamniku in v Trstu v Sandrini-jevi lekarni.

Ker zaradi obilnega obiskovanja niso mogli do danes vsi pacienti odpravljeni biti, ostane še čez polovico prihodnjega tedna tu.

Piccolijeva

lekarna

k „angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarnja v Ljubljani na dunajski cesti.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek.

Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnulobo in majanje zob, zoper *difteritis* ali *venetico grla* in *skorbut*, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. *Kdor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vslic vsm enakim izdelkom.* 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano naravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdljevi pulver. Nareja se s čisto kemičnih *tearin*. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje s soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu pri vsih notranjih in vnanjih prisadib, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Elksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glicerín-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specialno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi *univalnimi vodami*, *lepotičjem* in *lepotičnim sredstvom*, ktera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajžev pulver. Izključljivo iz vegetabilčnih tvarin, posebno zdrav za kožo, kterej podeli izvino brhkost in žvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Nezmotljivo sredstvo zoper mrzlico. *Učinek* tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék užje poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal da je *najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico.* 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju. (36—24)

Natisnili Blaznikovi dediči v Ljubljani.